

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ประเด็นที่ 5 : ลดป่วย ลดตาย และการสร้างความมั่นคงทางสุขภาพ

สาขา โรคหลอดเลือดสมอง (Stroke)

จังหวัด เชียงใหม่ รอบที่ 1/2566

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก.....กรมการแพทย์.....

หน่วยงานผู้รับผิดชอบร่วม.....กรมควบคุมโรค.....

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

จังหวัดเชียงใหม่มีโรงพยาบาลที่สามารถให้บริการการให้ยาละลายลิ่มเลือด (rtPA) ได้ทั้งหมด 5 โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลนครพิงค์ ฝาง จอมทอง ประสาทเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แต่ยังมีปัญหาเรื่องจำนวน Stroke Unit ไม่เพียงพอต่อการให้บริการผู้ป่วย โดยจำนวน Stroke unit มีทั้งหมด 24 เตียง จากการคำนวณพบว่า จำนวนที่เพียงพอต่อการให้บริการในจังหวัดเชียงใหม่คือ 58 เตียง ประกอบกับต้องมีการใช้เตียงร่วมกันกับโรคอายุรกรรมอื่นๆ ทำให้อัตราการเข้าถึงบริการทำได้น้อย อีกทั้งการบริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบ อุดตัน ที่เข้าเกณฑ์การรักษาด้วยการดูดลิ่มเลือด (mechanical thrombectomy) ยังเข้าถึงบริการได้น้อยเนื่องจากมีโรงพยาบาลที่เปิดให้บริการเพียง 2 แห่ง ประกอบกับมีค่าใช้จ่ายที่สูง

เป้าหมาย และผลการดำเนินงานผลงานตามตัวชี้วัดหลัก และตัวชี้วัดรอง

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2566 (ต.ค.-ธ.ค. 65)
1. อัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke: I60-I69)	<7%	6.76	7.10 (60/845)
2. อัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบ (Stroke: I63)	<5%	3.96	3.26 (13/399)
3. อัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองแตก (Stroke: I60-I62)	<25%	14.71	15.19 (41/270)
4. ร้อยละผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบ/อุดตันระยะเฉียบพลัน (I63) ที่มีอาการไม่เกิน 4.5 ชั่วโมงได้รับการรักษาด้วยยาละลายลิ่มเลือดทางหลอดเลือดดำภายใน 60 นาที	>70 %	69.15	82.35 (28/34)
5. ร้อยละผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (I60-I69) ที่มีอาการไม่เกิน 72 ชั่วโมง ได้รับการรักษาใน Stroke Unit	>60%	12.79	14.14 (120/846)

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
1. การตระหนักรู้ของประชาชน เกี่ยวกับอาการเตือนของโรคหลอดเลือดสมอง 2. โรงพยาบาลที่มี CT brain ยังไม่สามารถเปิดบริการให้ยาละลายลิ่มเลือดได้ครบทุกโรงพยาบาล 3. ยังไม่สามารถให้บริการ Mechanical thrombectomy ได้ตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงการรักษาด้วย Mechanical thrombectomy ยังต้องค่าใช้จ่ายส่วนต่างที่ผู้ป่วยต้องชำระเพิ่ม ทำให้ผู้ป่วยบางส่วนเสียโอกาสในการรักษา 4. นักกิจกรรมบำบัด และ speech therapist ยังไม่ครอบคลุมทุก node ดังนั้นควรมีการจัด work shop ให้ทุกโรงพยาบาลสามารถให้บริการผู้ป่วยได้มาตรฐานเดียวกัน	1. ร่วมมือกับองค์กรส่วนท้องถิ่น/ภาคเอกชน service plan NCD ในการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับ stroke alert and awareness 2. โครงการพี่เยี่ยมน้อง เพื่อไปดูปัญหาและอุปสรรคในการเปิดให้บริการ 3. ปรับปรุงแนวทางการส่งตัวผู้ป่วย Mechanical thrombectomy ให้สามารถเข้าถึงการรักษาได้ทันเวลา 4. จัดประชุมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคหลอดเลือดสมอง การบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ให้กับโรงพยาบาลในเครือข่าย เพื่อให้ทุกโรงพยาบาลมีมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยเท่ากันทุกโรงพยาบาล	

3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- มีการบูรณาการรักษาร่วมกับแพทย์ทางเลือก

4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

- สนับสนุนการผลักดันให้มีนโยบายจากส่วนกลางในการเพิ่ม Stroke unit และเพิ่มการให้บริการการให้ยาละลายลิ่มเลือดในโรงพยาบาลที่มี CT
- ส่งเสริมการบูรณาการร่วมกับงาน NCD
- ส่งเสริมการบูรณาการร่วมกับงาน IMC ของจังหวัดเชียงใหม่ และ เพิ่มศักยภาพ รพช.ให้สามารถดูแลผู้ป่วยในระยะฟื้นฟูได้ เพื่อลดจำนวนวันนอนและลดความแออัดในโรงพยาบาลนครพิงค์
- สนับสนุนการจัดระบบการส่งต่อและการจ่ายเงินเพิ่มเติมค่าหัตถการ Mechanical thrombectomy โดยผ่านคณะกรรมการ Service plan เขตสุขภาพที่ 1

4.2 สำหรับส่วนกลาง (กรมการแพทย์)

- สนับสนุนด้านวิชาการ
- นำข้อเสนอจากพื้นที่ในประเด็น
  - 1) การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง
  - 2) การชดเชยค่ารักษาสำหรับผู้ป่วยที่รับบริการ Mechanical Thrombectomy เสนอต่อสำนักนิเทศระบบ

การแพทย์เพื่อประสานผู้เกี่ยวข้องต่อไป

ผู้รายงาน นางสาวพรรณพิศา นันตาวัง
ตำแหน่ง เกสัชกรชำนาญการ
ปฏิบัติราชการในสำนักงานแพทย์เขตสุขภาพที่ 1
8 กุมภาพันธ์ 2566
E-mail: nj_pan@hotmail.com